

УМЕТНОСТ ВО ВРЕМЕ НА СУША

(Кон изложбата на четворица млади струмички уметници: Љупка Галаска-Василев, Никола Пијанманов, Ване Костуранов и Марјан Син)

Уметничкото дело е најголемиот сведок на безвременоста, само тоа немо раскажува за нас, за тоа од каде тргнавме и до каде сме стигнале. Создадено од раката на уметникот, секое дело има своја мисија, да просветлува и освестува, да гради храмови за причесна и спокој на човечката душа. Така некако се обидувам да ги разберам уметниците, особено сликарите кои се посебен сој, воодушевуваат со својата вдохновеност како, мислата и емоцијата да ги материјализираат и вратат. Моментот на сетилно восприемање на формата и содржината на уметничкото дело е момент на осознавање дека, уметникот со своето вдохновение ги пресоздава праформите, давајќи им живот во современ контекст. Уметноста со својата вистинска сушност, како да тежнее да го оживее гнилото распадатно тело на духовно мртвиот човек. Кога го осакативме духот, кога му ги умртвивме сетилата, кога од него направивме слеп патник низ времето, кој чека милост на намерникот да го пренесе од едниот до другиот брег? За Мартин Хајдегер „уметноста е само еден збор на којшто не му соодветствува ништо стварно“, така е бидејќи изворот од кој таа се храни е некаде високо, таму каде умира стварноста, а започнува сонот. Токму таму, како на граничен хронотоп, творечкиот порив на авторот создава дело, алегија на стварноста, дело со длабока симболика и порака. Уметничкото дело е индивидуален чин кој својот зародиш го има во колективната меморија, таму е никулецот кој пробивајќи се низ времето се стреми кон светлината, за да ја оплоди и да даде дело. Чинот на создавање ликовно дело, својот зародиш го има во осамата и тишината, од нивната симбиоза се раѓа дело кое, низ бојата и платното, раскажува своја приказна. И тоа е магијата на ликовната уметност како и на литературата, да се хранат од тишината, а да создаваат дела кои гласно зборуваат и ја парат истата.

Тишината како висока уметничка категорија, како аура во која егзистираат уметниците, во првите децении од новиот век, како да се претвори во молк и тоа толку длабоко вкоренет, до бездните на нашата опстојба. Обидот на четворицата млади ликовни уметници од Струмица: Љупка Галазка-Василев, Никола Пијанманов, Ване Костуранов и Маријан Син да го прекршат молкот е најважна бура, која доаѓа по десетгодишната уметничка суша во градот. Ликовните дела на овие уметници, како пркос на долгогодишната апатија во која западнавме сите ние заедно, како молња го осветлува затемнетото небесно платно и навестува плодносни ликовни сезони. Секој од овие четворица наши струмички ликовни творци, создава на својот оригинален уметнички јазик, кој започнува да жари таму некаде во заумноста на мислата, а пламнува на сликарското платно.

Ана Витанова Рингачева